

12

gode vaner

Her i det nye år er det tid til at kigge de daglige pc-vaner efter i sømmene. Vi giver dig en række tips til nogle enkle daglige rutiner.

Det er nemmere at holde orden end at rydde op. Det ved de fleste af os udmærket godt, men derfra og så til at praktisere det er der som regel et stykke vej. Men hvis du efterhånden

er træt af at bruge hele dage på at rydde op, når computeren er tæt på at kollapse under et overfyldt skrivebord, så har du chancen for at begynde her og nu med nye gode va-

ner. På de følgende sider giver vi dig en håndfuld tips til gode vaner og daglige rutiner, som kan forebygge bøvl og gøre livet lettere for din pc og for dig. ■

1 Tøm din indbakke, og sortér dine mails

Indbakken i dit postprogram kan meget hurtigt udvikle sig til et sandt kaos af vigtige beskeder, nyhedsbreve, spam og mere eller mindre relevante besvarelser. Du får overblikket tilbage, hvis du sørger for at holde orden i dine e-mails.

Sådan gør du:

1 Slet nyhedsbreve, besvarelser, spam og andre mails, som du ikke skal bruge mere. Og vigtigst af alt: Gør det med det samme.

2 Lav mapper til vigtige e-mails. Lav fx mapper til nyhedsbreve, som du vil gemme, indbydelser og ønskelister fra familien, kommunikation med myndigheder og virksomheder, tilmeldinger til websider m.m.

2

Husk dine koder

Hvis uheldet er ude, og du bliver nødt til at geninstallere harddiskens indhold, er det afgørende, at du har styr på dine brugernavne og adgangskoder. Det gælder især til internetforbindelsen og banken.

Du opbevarer dine koder sikkert ved at skrive dem ned på papir og gemme dem i en lukket kuvert i et låst skab eller en skuffe. Fordelen ved en kuvert er, at det er tydeligt at se, hvis den har været åbnet. Når du ændrer en adgangskode, skal du naturligvis med det samme huske at ændre den nedskrevne kode også.

Tag også kopi af eventuelle kodefiler, fx digitale signaturer fra banken eller til offentlige myndigheder. Se i vejledningen til din digitale signatur, hvordan du gør.

Komprimér postmapper

Mapperne i dit postprogram har det med at fylde mere og mere. Selv om du sletter mails, bliver mapperne ikke nødvendigvis mindre på harddisken. Det er derfor en god idé at komprimere mapperne, så du sparer på pladsen.

Sådan gør du (i Outlook Express):

- 1 Åbn **Funktioner**-menuen, og klik på **Indstillinger**.
- 2 Åbn fanen **Vedligeholdelse**.
- 3 Klik på knappen **Ryd op nu**.
- 4 Tryk på knappen **Komprimer**.

3

Installer opdateringer

Windows XP er ikke fejlfri. Desværre er der mennesker, som udnytter fejl til at bryde ind på andres computere. For at undgå dette er det vigtigt, at du holder Windows opdateret med fejlrettelser. Heldigvis kan du bede XP om selv at holde øje med nye opdateringer. XP kan også hente og installere dem for dig.

Sådan gør du:

- 1 Åbn **Denne computer**, og klik på **Kontrolpanel**.
- 2 Klik på **Andre indstillinger** i **Kontrolpanel** og så på **Automatiske opdateringer**.
- 3 Vælg, hvordan **Automatiske opdateringer** skal håndteres. Hvis du ikke ønsker at lade Windows gøre arbejdet, bør du jævnligt selv besøge www.windowsupdate.com.

4

Tøm browserens cache

Din browser gemmer de internetsider, du besøgte, på harddisken. Det kaldes for en cache. Fordelen er, at det er hurtigere at hente elementerne til siderne fra harddisken. Over tid vil browseren dog have gemt meget store mængder data, som egentlig ikke gør den store gavn. Med jævne mellemrum kan du derfor roligt slette cachen. Overvej også, om browseren gemmer alt for meget. Som standard er den nemlig indstillet til at disponere over op til 10 procent af harddiskpladsen, hvilket er mere end rigeligt. Det er en god idé først at starte med at tømme cachen.

Sådan gør du:

- 1 Åbn menuen **Funktioner** i Internet Explorer, og vælg **Indstillinger**.
- 2 I fanen **Generelt** skal du klikke på knappen **Slet filer**.
- 3 En advarsel vises, hvor du skal klikke på **OK** for at slette filerne.

Dernæst kan du indstille cache-størrelsen.

Sådan gør du:

- 1 I fanen **Generelt**, hvor du kan slette midlertidige filer, kan du klikke på **Indstillinger**.
- 2 Indstil, hvor meget plads der maksimalt skal bruges. En indstilling på 10-30 MB bør være tilstrækkeligt. Hvis du besøger de samme hjemmesider ofte, har du mest glæde af cachen.

5

6 Scan din pc for spyware

Spionprogrammer er små programmer, der sniger sig ind på din computer, når du fx downloader ting fra internettet. Programmerenes opgave er at overvåge dig og at sende oplysninger om din ageren til annoncører, som så vil bombardere dig med reklamer. Enhver computer bør derfor have en spyware-skanner installeret. En af de mest kendte er *Spybot Search & Destroy*, som du finder på K-CD'en. Husk, at programmet hele tiden skal opdateres, for at det kan genkende den nyeste spyware. Det er altid en god idé at skanne for spyware, lige efter at man har installeret nye programmer fra internettet.

Sådan gør du:

- 1 Start *Spybot*, og klik på linket **Search for updates**.
- 2 Sæt flueben ud for de opdateringer, du vil have, og klik på **Download**-knappen.
- 3 Skan derefter computeren ved at klikke på **Check for problems**, og slet, hvad der bliver fundet af spyware.

7 Tag en sikkerhedskopi

Når du har brugt lang tid på at finpudse dine ferie billeder, er det ærgerligt, hvis du kommer til at overskrive billederne med de originale udgaver, eller det hele forsvinder på grund af en fejl på harddisken. Når du har lavet noget, som du ville være ked af at miste, er det med andre ord en god idé at tage en kopi af mappen. Det beskytter dig imod, at du selv kommer til at ødelægge filerne. Det er også en god idé at lave en kopi på en cd-rom.

Sådan gør du:

- 1 Find den mappe, du vil kopiere.
- 2 Sæt en cd-rom i drevet, og åbn **Denne computer**. Du kan nu se cd-rom-ikonet.
- 3 Træk mappen over på cd-rom'en, og klik på **Brænd**.
- 4 Nu har du en kopi af mappen på cd-rom'en. Gem den et sikkert sted.

8 Lav mapper

I stedet for at gemme billeder, programmer og alt muligt andet på skrivebordet er det bedre at lave nogle mapper til de mest almindelige ting. XP har allerede hjulpet dig med mapper til dokumenter, musik og billeder. Brug dem. Lav også gerne en mappe til ting, du henter på nettet. Kald den fx for Downloads, og opret den direkte under C:-drevet. Så er den nem at finde.

Sådan gør du:

- 1 Klik på **Denne computer**.
- 2 Dobbeltklik på C:-drevet.
- 3 Klik med højre museknap et sted på det hvide område, og vælg menupunktet **Ny**. Klik herefter på **Mappe**.
- 4 Giv mappen et navn, fx **Downloads**.

9 Kontroller din firewall

En firewall er et program, der overvåger internettrafikken til og fra din computer. Formålet er at afvise hackere og andre ubudne gæster. Det er dog vigtigt at kontrollere, at din firewall stadig er slået til. Visse virusinfektioner slår nemlig firewallen fra. *Windows XP* har en indbygget firewall, som er udmærket til husbehov. Den kan du benytte, hvis du ikke bruger fx *ZoneAlarm*, som ligger på K-CD'en. Bruger du XP's firewall, skal du huske at kontrollere, at den er slået til.

Sådan gør du:

- 1 Åbn **Denne computer**, og klik på **Kontrolpanel**.
- 2 Åbn ikonet **Windows Firewall**.
- 3 Klik i feltet **Slået til**.
- 4 Under fanebladet **Undtagelser** kan du tillade enkelte programmer at slippe uhindret ind og ud af din pc.

Brug støvsugereren

Støv samler sig let i computerens blæser, printer og tastatur. Derfor er det oplagt lige at give computeren en hurtig overhaling, når du alligevel gør rent i hjemmet. Sluk computeren, printeren m.m., inden du begynder rengøringen.

Sådan gør du:

- 1 Sæt støvsugereren hen til blæseren bag på computeren. Møllen vil som regel begynde at snurre rundt.
- 2 Giv også tastaturet en tur, men pas på! Tasterne kan godt være lidt løse.
- 3 Papirbakken i printeren samler typisk også støv, hvilket med tiden nedsætter printerens evne til at føre papiret frem ved udskrift. En gang støvsugning kan forlænge levetiden betragteligt.

10

11

Ryd op i din post

Hver gang du sletter en e-mail, flyttes den til den mappe, der hedder **Slettet post**. Det er papirkurven i dit postprogram. Alle de e-mails, du har sendt, bliver gemt i mappen **Sendt post**. Det er naturligvis rart, at man kan finde en mail, man har sendt, eller redde en slettet besked. Man skal bare huske at rydde op!

Sådan gør du:

- 1 Gå ind i mappen **Sendt post**, og sorter efter dato ved at klikke på **Dato**-feltet øverst i listen.
- 2 Beslut, hvor gamle mails du vil beholde, og slet så alt det, som er ældre.
- 3 Gå nu over i mappen **Slettet post** og gør det samme.

Hold øje med din antivirus

En af de største computerplager er naturligvis virus. Et antivirusprogram kan opdage og slette virus, inden den gør nogen skade. Hvis du ikke har et antivirusprogram, er det på høje tid at få et. På *K-CD*'en finder du antivirusprogrammet *AVG Antivirus*, som du gratis kan installere og bruge. Det er ganske udmærket.

Et antivirusprogram er ligesom en vaccine – det virker kun, når det kender de forskellige virus. Derfor skal det opdateres ret tit, og det er en god idé at kontrollere, at det bliver gjort automatisk.

Sådan gør du:

- 1 Hvis du bruger *AVG Antivirus*, skal du dobbeltklikke på det lille *AVG*-symbol, der ligger i proceslinjen lige ved siden af uret i nederste højre hjørne af skrivebordet.
- 2 Åbn fanen **Update Manager**.
- 3 Sørg for, at der er hak i feltet **Allow Scheduled Updates**. Det betyder, at *AVG* selv henter opdateringer jævnligt. Bestem også, hvor tit der skal kontrolleres for opdateringer. Er du meget på nettet, er det en god idé at opdatere tit.
- 4 Du kan også lige afprøve opdateringsfunktionen ved at klikke på knappen **Update Now**.

12